

45 millioner kronor förlorar Sverige

AB Kathreiner

Vardagstryck

**45 MILLIONER
KRONOR**

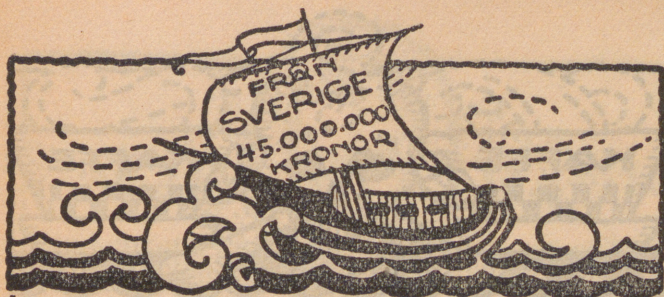
Förlorar Sverige

1914

45 millioner kronor förlorar Sverige

årligen, d. v. s. ett belopp ungefär lika stort som värdet av hela vår järnmalmsexport — en oerhörd nationalförlust alltså. Förlorar är just rätta ordet, ty vi offra helt enkelt denna ofantliga summa. Vore det ej glädjande, om denna summa kunde stanna inom vårt fattiga land, kunde användas för produktiva ändamål och så gagna hela vårt folk genom att bereda existensmöjligheter åt tusenden? Förvisso.

Vart ta då dessa pengar vägen?

Vem skänka vi dem? Naturligtvis till något ideellt ändamål! Ingalunda. Utan ringaste skrupler utgiva vi våra 45.000.000 årligen för kaffe, därmed *gynnande endast utlandet* och köpande oss *nationell ohälsa*. Nationell ohälsa, ett starkt ord, men ingalunda överdrivet. Men låt oss

vara rättvisa! Låt oss se något närmare på kaffets debet och kredit! Orsaken till kaffets segertåg genom världen är naturligtvis att söka i dess förmåga att liva hjärnan och nerverna. Härom vore ju endast gott att säga, om ej denna tillfälliga stimulering måste köpas så oerhört dyrt. Ty dyr är väl betalningen, när den fullgöres med hälsan som betalningsmedel: genom intagande av ett gift som sakta men säkert förstör själ och kropp. Kaffets uppiggande verkan åstadkommes ju, som känt, i främsta rummet av ett starkt gift, koffein, vilket finns även i te.

En långsam förgiftning.

Betänk att varje kopp kaffe som drickes betyder intagande av en, om än ringa, dosis koffein! Det ständiga intagandet av dessa smådoser medför förr eller senare kaffeförgiftning.

Icke behöves väl så synnerligen stor själv-iakttagelseförmåga för att finna att kaffet åstadkommer nervositet och hjärtklappning! Må var

och en opartiskt pröva sig själv! Känt är, att kaffet kan förorsaka magsjukdomar och neurasteni. Självklart är, att kaffet är skadligt för personer som lida av nervositet, hjärtklappning eller gikt.

Barn borde naturligtvis aldrig få kaffe.

Dess stimulerande egenskaper göra det absolut olämpligt för deras ömtåliga organism. Upprörande saker kunna berättas av läkare om föräldrars oförstånd i detta fall. Det händer att barn i 7 å 8 års ålder börja skolan med fullt utbildad magkatarr, i de allra flesta fall förorsakad av kaffemissbruk jämte misskötsel för övrigt. Den undersökning D:r C. Sundell härom året på föranstaltande av folkskoleöverstyrelsen i Stockholm företog talar härutinnan sitt tydliga språk.

En nationell fara.

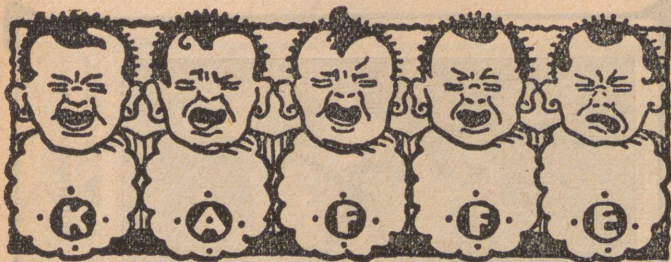
Knappast någon människa vill väl på allvar förneka, att rusdryckerna förorsaka stora ska-

dor. Deras sociala vådor äro alla på det klara med, och allt göres ju numera för att värna samhället mot dessa. Men mot kaffet är man ej på sin vakt. Och dock är väl ej den fiende som kommer smygande i tofflor ofarligare än den vilken, likt alkoholen, är så bullrande, att alla märka den. Hur går det till i mångt hem. Många mödrar förstå ej matlagning, i stället står kaffepannan på hela dagen. Barnen skickas i skolan utan att ha fått annan mat än kaffe med bröd. Upprörande, då man vet, att kaffet är mest skadligt, då det i en hungrig mage skall ersätta verklig föda! Följden blir naturligtvis undernäring.

Vad läkarna säga.

Den som skriver detta har varit i tillfälle att genomläsa ett stort antal provinsialläkarerapporter från olika delar av Sverige, och alla förmåla de samma sak: kaffets vådor. Vi taga ett par fackmannautlåtanden ur högen: »Ett stort antal

barn lida av blodbrist, bristande aptit, magkatarr samt ha ofta ej den åldern motsvarande kroppsutvecklingen. Till stor del kan nog kaffemissbruk tillskrivas orsaken härtill.» En annan läkarerapport:» Magsjukdomar vanliga, ävenså anemi och nervösa tillstånd, till allra största delen att tillskriva det alltjämt fortfarande kaffemissbruket, *för vars vådor en allmän folkets väckelse torde vara lika behöflig som den på sin tid mot spritmissbruket igångsatta.»*

Kaffeförbud.

Att man i forna tider haft blick för den misshushållning som kaffebruket innebär, bevisas bäst därav att Sverige haft kaffeförbud icke mindre än fem gånger: 1756, vilket förbud upplivades 1766, i aug. 1794—24 nov. 1796, 6 april 1799—6 april 1802, 30 april 1817—5 sept. 1822. Motiven till dessa förbud voro sannolikt sparsamhetsskäl, men att man fordom beaktat

Vi återge här en scen från kaffeförbudets dagar. Konstnären är Per Nordquist, och tavlan är sedermera återgiven i gravyr av M. R. Heland. Konstverket, vars namn är Kaffebruden, är ett kulturhistoriskt dokument av rang.

kaffets hälsofarlighet visar den kungörelse som Collegium medicum 1746 utfärdade »om det missbruk och det överflöd som the- och kaffedrickandet är underkastat».

Vad är att göra?

Som goda fosterlandsvänner fråga vi oss själva: Finns någon *svensk* dryck som kan ersätta kaffe?

Som sanna barn av vår hygieniska tid undra vi, om det finns någon *ofarlig*, men lika *uppgående* dryck som kaffe.

Som goda ekonomer i dyrtiden se vi oss om efter en dryck som ersätter men dock är *billigare* än det ständigt prisstegrade kaffet.

Den *svenska*, den *ofarliga*, den *uppgående*, den *billiga* drycken är KATHREINERS MALT-KAFFE.

Vad är Kathreiner, var tillverkas det?

Kathreiner är en ren naturprodukt. Det tillverkas av prima svenskt malt och bibringas

genom särskilt förfaringssätt sin kraftiga, aromatiska smak. Innehåller i stället för koffein *näring*, är hälsosamt och välsmakande och rekommenderas därför varmt av läkarna. Fabrikationen försiggår vid landets största näringsmedelfabrik, belägen vid Liljeholmen, är strängt hygieniskt, då det i minsta detalj sker för maskin, varigenom all beröring med människohand undviks.

Övertyga Eder själf!

Gör redan i dag ett försök och blanda Edert kaffe med hälften Kathreiner, så kommer erfarenheten att lära Eder att helt övergå till det samma! Men betänk åtminstone Eder plikt mot Edra barn och skona deras hälsa. Giv dem oblandat Kathreiner!

DET ÄKTA -PAKETET-

Bruksanvisningen är mycket enkel, men
måste beaktas! Återfinnes å varje paket.

Lithografiska Aktiebolaget, Norrköping 1914.